

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCXVIII. ad annum MCLXXIX.

Parisiis, 1644

De Iudeis, Et Ne Christiani eorum mancipia fiant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15588

ANNO
CHRISTI
1717
479

consultationem tuam super filiis sacerdotum tales literas suscepisses a nobis, vt eos possis in ecclesiis, quas patres eorum nullo mediante possederant, sustinere, quos^{*} bona^{prob.} vita & sanæ conuersationis cognosceres, vel quos eas longo tempore tenuisse constaret: quidam ad iudices literas impetraverunt, vt si constaret eos esse filios sacerdotum vel clericorum qui proxime ante eos ecclesiis tenuerunt, super his imponant eis, appellatione cessante, silentium, & ecclesiis istas eis assignent, quamvis in eis se ostendere nequeant per episcopum institutos. Super quo tibi respondemus, quod si per priores literas nostras cum aliquibus clericis dispensasti, dispensationem tuam posteriorum literarum nostrarum intuitu nolumus irritari, sed eam præcipimus seruari illibatam. Alios vero clericos laicæ donationis intuitu in ecclesiis, ipsis parochiali iure subiectis, sine auctoritate pontificis institui, aut institutos in eis remanere auctoritate apostolica prohibemus.

D E I V D A E I S,
ET NE CHRISTIANI MANCIPIA EORVM FIANT.

C A P. I.

SI C V T Iudæis non debet esse licentia, vltra quam permisum est lege, synagogis suis præsumere, ita in eis quæ concessa sunt, nullum debent præiudicium sustinere. Hos ergo cum in sua magis velint duritia permanere, quam prophetarum verba arcana cognoscere, atque Christianæ fidei & salutis notitiam habere: quia tamen defensionem & auxilium nostrum postulant, ex Christianæ pietatis mansuetudine prædecessorum nostrorum felicis memoriæ Callisti & Eugenii Romanorum pontificum vestigiis inharentes, ipsorum petitiones admittimus, eisque protectionis nostræ clypeum indulgemus. Statuimus enim, vt nullus Christianus inuitos vel nolentes eos ad baptismum venire compellat: sed si eorum quilibet ad Christianos fidei causa configuerit, postquam voluntas eius fuerit patetfacta, Christianus absque calumnia efficiatur. Veram quippe Christianitatis fidem habere non creditur, qui ad Christianorum baptismum non spontaneus, sed inuitus cogn-

ANNO CHRISTI 1179. scitur peruenire. Nullus etiam Christianus eorum quemlibet sine iudicio potestatis terrenæ vulnerare vel occidere, vel suas eis pecunias auferre præsumat: aut bonas, quas haec tenus in ea quam prius habitabant regione habuerunt, consuetudines immutare; præsertim in festiuitatum suarum celebratione quisquam fustibus vel lapidibus eos nul latenus perturbet: nec aliquis ab eis coacta seruitia exigat: nisi ea quæ ipsi præfato tempore facere consueuerunt. Ad hæc malorum hominum prauitati & nequitiæ obuiantes decernimus, vt nemo cœmeterium Iudæorum mutilare vel inuadere audeat, siue obtentu pecuniaæ corpora humana effodere. Si quis autem huius decreti tenore agnito, quod absit, temere contraire præsumperit, honoris & officii sui periculum patiatur, aut excommunicationis sententia plectatur, nisi præsumptionem suam digna satisfactione correxerit.

C A P. II. *Idem.*

Licet vniuersis Dei fidelibus ex commissi nobis officii debita debeamus prouisione adesse, attentius tamen ecclesiasticos viros a prauorum molestiis malignantium vigil cura defendere, ad quorum regimen specialius sumus, licet insufficientibus meritis, prouidentia * deputati. Perlatum est autem ad audientiam nostram, quod Iudæi in ciuitate vestra commorantes, ad tantam superbiam & elationem peruererunt, quod si quando inter eos & quemlibet clericum, siue inter vos & ipsos causa emerserit, vos ad sæcularem iudicem trahunt, & coram quocumque iudice vobis cum litigant per simplicem chartam absque testibus, vel per vnum qualemcumque Christianum siue Iudæum, contra omnem rationem * & iustitiam, sententiam suam probare intendunt, & aduersus eos magnorum & bonorum virorum non recipiunt testimonium. Quia vero quod non est licitum Christiano cuilibet, multo minus inimicis crucis Christi, vt scilicet viros ecclesiasticos ad sæcularem iudicem trahant, & causæ suæ, vnius tantum & non legitimo testimonio finem imponant: discretioni tuæ, &c. quatenus si inter vos & quoscumque Christianos siue Iudæos causa emerserit, pro nullius vocatione ad sæcularem curiam, vt ibi de negotio tractetis, aut iudicem sæcularem

12. quæst. II.
Religiosa.

ibi accedere præsumatis. Sed sicut iustitia exigit, & æquitas ratio postulat, in qualibet causa Christiani, & maxime clerici, ad minus duorum vel trium testium, qui sint probatae vita & conuersationis, admittatis, iuxta illud dominicum: *In ore duorum vel trium testium stet omne verbum.* Quia licet quædam sint causæ, quæ plures quam duos exigant testes, nulla tamen est quæ vnius tantum, quamuis legitimo, testimonio terminetur. Ad hæc præsentium auctoritate tibi significamus atque præcipimus, quatenus omnibus Christianis, qui sunt in vestra iurisdictione, penitus interdicatis: & si opus fuerit, ecclesiastica districcione prohibeatis, ne ipsi Iudæorum seruitio assidue pro aliqua mercede se exponant. Obstetricibus etiam & nutricibus Christianis omnibus prohibere curetis, ne infantes Iudæorum in domibus eorum nutrire præsumant: quia Iudæorum mores & nostri in nullo concordant, & ipsi de facili ob frequentem conuersationem & assiduam familiaritatem, instigante humani generis inimico, ad suam superstitionem & perfidiam, simplicium animos inclinarent. Præterea parochianis vestris usuram accipere omnibus modis interdicatis: quia usurarum crimen utriusque testamenti pagina detestatur. Quod si monitis vestris parere contempserint, si clerici sunt, eos ab officio & beneficio suspensos, cum literis vestris rei veritatem continentibus, ad præsentiam nostram mittere non differatis. Si laici fuerint, usque ad dignam satisfactionem vinculo excommunicationis eos adstringatis.

C A P. III. *Idem.*

Non sine multa admiratione auditur & creditur, quod Iudæi parochias ecclesiarum per prouinciam vestram, emptionis siue conductionis, aut etiam pignoris titulo, contemptu Dei & fidei Christianæ institutionis, detinent occupatas: & cum reditus eisdem ecclesiis non soluantur, haec ecclesiarum penitus deperisse iam noscuntur. Quia igitur ad ea corrigenda quæ sunt diuinæ maiestati contraria, & a fidei Christianæ institutionibus aliena, promptos nos decet & diligentes existere: fraternitati tua, &c. quatenus si qui Iudæi sunt in prouincia vestra, qui tali modo parochias detineant, ipsos ad eas dimittendas, requisito prius & ha-

ANNO CHRISTI
1179. bito consensu carissimi in Christo filii nostri Henrici illu-
stris Anglorum regis, arctius compellatis: aut si receptas
detinuerint aut parochias amodo receperint, ipsos cum
omni distictione cogatis, ut ecclesiis, quarum eadem pa-
rochiae sunt, debitos & collectos redditus cum integritate
persoluant, prohibentes omnibus Dei fidelibus sub inter-
minatione anathematis, ne quis Iudaeis hominia vel fideli-
tates faciat: quoniam contrarium est sacris Canonibus, ut
Christiani debeat Iudaeis adstringi. Si quis vero contra in-
hibitionem nostram venire presumferit, contradictione
& appellatione cessante, in eos excommunicationis sen-
tentiam proferatis.

C A P. IV. *Idem.*

Ad haec cum sacris Canonibus cautum sit, ne Iudei Chri-
stiana mancipia habeant, praesentium tibi auctoritate præ-
cipimus, quatenus sublato appellationis remedio anathe-
matis interminatione iubeas publice, ne quis Christianorum
alicuius Iudei mancipium efficiatur. Si quis autem
contra prohibitionem tuam venire presumferit, * eos
sublato appellationis remedio, ecclesiastica censura com-
pellas.

DE MONACHIS ET MONIALIBVS PARS XXI.
SINE PROBATIONE SVSCEPTIS.

Item in probatione positis, recedere
volentibus.

C A P. I.

Ad audientiam nostram noueris peruenisse, quod ere-
mitæ de monte Filiano quosdam pueros infra deci-
mum quartum annum in tantum seduxerint, quod qui-
dam illorum, suasionibus eorum assensum præbentes, ad
ecclesiam illorum accesserunt. Quos cum statim religionis
habitum induissent, unus prædictorum puerorum T. no-
mine, statim pœnitens quod habitum ipsum suscepisset, id
quod fecerat, suis parentibus intimauit: qui ad locum
ipsum, mora postposita, accedentes, cum exinde extra-
ixerunt: & cum stetisset ibi, nisi per vnam noctem prout
acepimus, præfati eremitæ & quidam alii eum non per-